

NOTITIE 19

Eerst dalen voordat we verder vliegen

WAAROM MINDER VLIEGEN
NOODZAKELIJK IS VOOR EEN ECHT
DUURZAME LUCHTVAART

17 FEBRUARI 2025

Auteurs: Jasper de Bruin, Max Olzheim

Contact en website

info@labverantwoordemobiliteit.nl

www.labverantwoordemobiliteit.nl

Persbericht: Notitie 19 van het Laboratorium Verantwoorde Mobiliteit

'Eerst dalen voordat we verder vliegen'

Een verbod op vliegreizen in reclames, integraal beleid voor duurzaam toerisme, eerlijke belasting van externe kosten, en beperking van verdere groei, onder meer door een CO₂-plafond. Dat is noodzakelijk voor een echt duurzame luchtvaart, concluderen masterstudenten en recent afgestudeerden van het Laboratorium Verantwoorde Mobiliteit in Notitie 19: 'Eerst dalen voordat we verder vliegen'.

Met een jaarlijkse CO₂-uitstoot van 12 megaton - bijna twee keer zoveel als de totale uitstoot van het woon-werkverkeer - en een groei van 260% sinds 1990, is het duidelijk dat de huidige, Nederlandse luchtvaartkoers onhoudbaar is. Technologische oplossingen zoals synthetische kerosine bieden perspectief voor de lange termijn, maar zijn op korte termijn onvoldoende om de noodzakelijke emissiereductie te realiseren. Dit betekent dat we nu moeten handelen om de groei van de luchtvaart te beperken.

Scheefgroei uitstoot

Op basis van onderzoekscijfers concluderen de studenten dat het zwaartepunt van de uitstoot door de Nederlandse luchtvaart ligt bij recreatieve vluchten, met name de lange afstandsvluchten. Een kleine groep veelvliegers (13%) is verantwoordelijk voor de helft van alle vluchten, terwijl de 25% langste reizen zorgen voor meer dan 80% van de totale uitstoot. Deze scheefgroei bood aanknopingspunten voor de volgende gerichte maatregelen: een verbod op vliegreizen in reclames, integraal beleid voor duurzaam toerisme, eerlijke belasting van externe kosten, en het beperken van verdere groei door bekende middelen zoals een CO₂-plafond.

Tegenargumenten zijn minder steekhoudend

De schrijvers onderzochten ook de vaak aangehaalde economische argumenten tegen krimp in de luchtvaart. Deze blijken bij nadere beschouwing minder steekhoudend. Het uitgebreide netwerk van Schiphol lijkt vooral cruciaal voor KLM's bedrijfsvoering, niet voor de Nederlandse economie als geheel.

Doorbreken 'vliegcultuur'

Een volgende, noodzakelijke uitdaging is het doorbreken van de 'vliegcultuur' die in de afgelopen decennia is ontstaan. Wat ooit een bijzondere ervaring was, is verworpen tot een vanzelfsprekendheid. Deze normalisatie is echter niet onomkeerbaar. Het verleden toont aan dat andere reisvormen ook in onze behoeften kunnen voorzien. Bovendien heeft de coronaperiode bewezen dat gedragsverandering wel degelijk mogelijk is, zoals in de zakelijke markt te zien is. Door in te zetten op bewustwording, eerlijke beprijzing en het ontwikkelen van alternatieven kunnen we toe naar een nieuwe balans waarin vliegen weer bijzonder wordt. Dit betekent niet dat mensen niet

meer op vakantie kunnen, maar wel dat we kritischer moeten kijken naar de frequentie en afstand van onze reizen.

Politieke en maatschappelijke moed

De transitie naar duurzame mobiliteit vereist, tot slot, politieke moed en maatschappelijke acceptatie. Het is cruciaal dat we niet blijven wachten op toekomstige technologische oplossingen, maar nu beginnen met het implementeren van beschikbare maatregelen. Alleen dan kunnen we de luchtvaart in lijn brengen met onze klimaatdoelstellingen.

Het Laboratorium Verantwoorde Mobiliteit

Masterstudenten én recentelijk afgestudeerden die een sterke affiniteit hebben met duurzame mobiliteit vormen samen het netwerk 'Laboratorium Verantwoorde Mobiliteit'. Zij komen van verschillende opleidingen en universiteiten en zijn toeleveranciers aan het LVM. De studenten werken binnen het laboratorium samen met experts in een breed samengestelde klankbordgroep.

- Klik [hier](#) voor een samenvatting van notitie 19
- Klik [hier](#) voor de integrale notitie 19
- Zie voor meer informatie over deze en eerdere notities: <https://labverantwoordemobiliteit.nl/>

Niet voor publicatie

Voor meer informatie en toelichting:

Max Olzheim: max.olzheim@hotmail.nl / tel: 06-13919710

Jasper de Bruin: jasperdebruin@outlook.com / Tel: 06-29202031